

Déli Hírlap

MEGKERESZTŐSÉG 25 KIADÓHIVATALA Timisoara-Belváros,
Bányagyűléstér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-32, azon-
kül 18. vagy 2-42. szám. • ELOFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havonként 110 Lei, negyedévre 350 Lei, félre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELOFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KÖZ-
BESITÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félre
450 Lei, egész évre 900 Lei. • Köztisztviselők, valamint
állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, egy negyedé-
vre 180 Lei, egy félre 350 Lei és egy egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM • 242. SZÁM

TIMISOARA, 1930 OKTÓBER 23, CSÜTÖRTÖK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

A munkanélküliség ügyében nem beszélni, hanem sürgősen tenni kell

temesvári nagytanács októ-
beri közgyűlése rendkívül tanulsá-
g volt. Klasszikus példáját szol-
tatta annak, hogy a valamely
közvetlen vagy felekezethez vagy
szociális szervezethez való tartozás nem
kétségtelen akadály, kerékkötője az
együttműködésnek. Beigazolódott,
hogy a kommunistákat a szociál-
demokratáktól, a szociáldemokra-
tákat a polgári pártoktól, román-
magyartól, zionistát a némettől,
protestánszt a zsidótól nem váz-
t el áthidalhatatlan szakadék.
Valamennyien komolyan akar-
nak dolgozni.

A politikától elvonatkoztatot-
tan van ugyanis a közéleti
működés lehetőségének egy te-
rület, amelyen a célkitűzések kö-
zösségének egy pontban kell
összefutnia: a szociális tevé-
kenység.

A kommunisták is megjelentek a
közgyűlési teremben és bár kizá-
rásuk végleges el nem intézése
még nem engedték őket résztven-
ni a tárgyalásokban, abból, aho-
n a tanácskozás menetét és az
egy felszólalások alapján kelet-
kezett vitát figyelemmel kísérték,
hatásból, mely areukon vissza-
szórozódott, megállapítható volt,
hogy — ők is meg voltak elégedve
a vitával, ha nem is az eredmé-
nyével. Azonban ebben is egysé-
ges volt valamennyi párt és a város
közösségének hangulata. A gyors,
azonnali eredmény a munkanél-
küliség megszüntetése vagy eny-
sítése érdekében nem akaraton
születik.

Kikristályosodott az a felfo-
gás, hogy a munkanélkülieknek
nem segélyeket kell osztogatni,
hanem munkát juttatni.

Munkaalkalom bőven van, de hi-
yozanak azok az anyagi eszköz-
ök, amelyek szükségesek a mun-
ka elvégzéséhez.

A pénz hiánya oka tehát annak,
hogy a problémát nem lehet gyö-
resen megoldani. Mivel azonban
megoldás mindennél előbbrevaló
gazdasági és társadalmi
kérdés, a szükséges pénzt elő kell
remteni. Még pedig a legsürgős-
ben. Az a terv, hogy a város
egyven évi lejáratra kölcsönköt-
vényeket bocsásson ki, nem sok re-

ménnyel kecségtet. Ehhez a tör-
vényhozás külön felhatalmazása
szükséges, ami hosszadalmas eljá-
rás. Ha meg is kapja az engedélyt
a város, a mai viszonyok között
nagyon kétséges, hogy sikerülne-e
negyven évre tőkét lekötni. Kül-
földi kölcsönről szó sem lehet,
mert a külföld nem ad kölcsönt,
még Temesvár városának sem. Jö-
vedelmeket erre a célra lekötni
nem áll módjában, ingatlanbeke-
lezésre pedig a külföld nem reagál.

A bizalmatlanságra nem Te-
mesvár városa adott okot, mert
kötelezettségeinek pontosan ele-
get tesz, hanem azok a román-
iai városok, amelyek nem ho-
norálták és nem honorálják a
külföldnek régebben előlege-
zett bizalmát.

Ilyen körülmények között Te-
mesvár város lakosságának saját
legyengült erejéből kell előterem-
tenie azt a tőkét, mely a közmun-
kák megindításához szükséges.
Ujabb terhek? Igen, újabb terhek,
amelyek vállalásától azonban nem
szabad visszariadni, mert ezeknél
az újabb terheknél több forog koc-
kán.

Külön közmunkaalapot kell te-
remteni, amely kizárólag köz-
munkák végzésére fordítandó.

Ez megteremthető volna a városi
üzemek százalékos hozzájárulásá-
ból. Ahol lehetséges — a mozgó-
képszínházaknál például — a díjak
felemelésével. A villanyfogyasztás,
gázfogyasztás, vízdíj után az illető
vállalatok bizonyos százalékát a
bevételeknek erre az alapra fizet-
nék be. Tudomásunk szerint sze-
métfuvarozás címén a város a ház-

berék egy százalékát fizeteti. En-
nek három százalékra való feleme-
lése hét-nyolc millió lei jövedelmet
jelentene az alap részére. Temes-
várott hétezer ház van. A házi-
urak házbérjövödelmük és házuk
értéke arányában szintén járulna-
nak hozzá az alap növeléséhez. Há-
zanként átlagosan ezer leit számít-
va, szintén hét milliót jelent.

Hogy minden kávéházi és ven-
dégelői számla után egy lei il-
letéket állapítottak meg, ötlet-
nek nagyon jó, azonban véle-
ményünk szerint ezt az ötletet
progresszív alapon kell megva-
lósítani.

A csak éttermeket mentesíteni kel-
lene, ugyisintén a kávéházakat is
nappal. A zenés kávéházaknál este
nyolc órától kezdve éjfélleg leg-
alább két leiel, éjfél után öt leiel,
a bárókat, tánclokálokat pedig ál-
talában tíz lei illetékekkel kellene
minden számolócédula után bele-
vonni az akcióba.

Hozzávetőleges számítás szerint
ez az alap javára harmincöt-negy-
ven milliót jelentene, ami ha nem
is szüntetne meg minden bajt, a
köz munkák nagy részének megin-
dítására mindenestre elég. Meg
kell sürgetni a bázisai vágány
munkálatainak megkezdését, ami
a vasút részéről is hozzájárulást
jelent. Lehetővé kell tenni, hogy a
városi téglagyár ne csak tehető-
s magánosoknak, hanem más épít-
tetni akaróknak is hitelezzen úgy,
hogy ezen a téren is könnyítsen a
város a munkaalkalmat teremteni
akarókon. Interveniáljon a mono-
poligazgatóságnál, hogy temesvári
gyáraiban temesvári illetőséggel

birókat foglalkoztasson,

járjon elől jó példával a város
maga is és üzemeibe, vállala-
taiba ne esdítse be a kör-
nyező falvak lakosságát.

A temesvári polgárság bizonyára
erejét meghaladó módon is haj-
landó áldozatokat hozni, de — a
temesvári munkanélküliségének
megszüntetése érdekében. Ezen
feltétel teljesítése nélkül kár bár-
milyen mozgalmat kezdeményezni.
Megéri az időt és fáradságot a vá-
rosi nagytanácsot rendkívüli köz-
gyűlésre összehívni, amelynek
egyetlen tárgya a munkanélküli-
ség és annak enyhítése legyen.
Mert hiába látjuk a főpolgármes-
tert és egyes reszortfőnököket
már kora reggel hivatalukban és
hiába látjuk hivataluk ablakait
még későn este is kivilágítva, egy-
magukban rendes teendőik mellett
ezt a hatalmas kérdéskomplek-
szumot elintézni és dülőre vinni nem
képesek.

Hivassék össze rendkívüli köz-
gyűlés mielőbb és ezen tegyék
meg előterjesztéseiket mind-
azok, akik kellő szociális ér-
zéssel hozzá akarnak járulni
a probléma megoldásához.

Mert szociális probléma ez,
melynek horderejét átérzik a mun-
kanélküliek, de fokozott mértékben
át kell érezni azoknak, akiknek ma
még van munkájuk és munkaalkal-
makat tudnak juttatni. Munkát,
keresetet kell juttatni és nem ala-
mizsnát. A vörös veszedelmet,
mely szerte a világon fenyegetőbb,
mint valaha, nem lehet szuronyok-
kal és közigazgatási rendeletekkel
egyedül megszüntetni, csak ideig-
őráig sakkban tartani. Szociális
téren való intenzív munka az
egyedüli orvosság. Tehát részben
jól felfogott kényszer, azonban
ettől függetlenül emberi és társa-
dalmi kötelesség.

Ha olyan egységes lesz a
hangulat a cselekvésben, ami-
lyen egységes volt a tenni-
akarásban a mostani közgyű-
lésen, úgy Temesvár példa-
adóan oldja meg ezt a kérdést
a maga szűk határai között.
Tenni kell, még pedig sürgősen.
Iam proximus ardet...

Vuchetich Endre dr.

Mivolt a reklám-kiállítás eredménye?

A háziasszonyok ellátása a legjobb és legolcsóbb kávé-
val és hozzá ingyen „Viktoria”-pótkávé speciá-
lissal, amelyek a következő árakon mindenütt kaphatók:

1 csomag Cuba-keverék, finom	200 gr. Lei 20
1 „ „ Java-keverék, legfinomabb	400 gr. Lei 40
1 „ „ Mocca-keverék, extrafinom	200 gr. Lei 24
	400 gr. Lei 45
	200 gr. Lei 25
	400 gr. Lei 48

Lehet-e feltámasztani a tavasszal megbukott Polgári Takarékpénztárt — a régi vezetőkkel?

Röviden megemlékeztünk róla, hogy a tavasszal megbukott Polgári Takarékpénztárt új életre akarja kelteni a részvényesek egy csoportja, amely úgy látja, hogyha a bank a kényszeregyezési döntésnek megfelelően — ha évekig elhúzódó részletekben is — kifizeti a betéteseknek követelésüket, ők már nem nyernek teljes fedezetet részvényeik egykori forgalmi értékére. Megirtuk azt is, hogy ezt úgy akarják elérni, hogy a betétesek utolsó két részletüket már most kössék le elsőbbségi részvények jegyzésére, továbbá betéteiket se vegyék ki, — részletekben sem — hanem a kényszeregyezési korlátoktól függetlenül hagyják továbbra a bukott intézetnél kamatoztatás céljából. Ezen hiradásnak alapján a következő levelet kaptuk, melyet az erősebb részek kihagyásával alább közlünk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, a Déli Hírlap szombati számában olvastam, hogy a Polgári Takarékpénztár újjá akar éledni a — betétesek segítségével.

Azoknak a betéteseknek a segítségét akarják igénybe venni, akik annak idején szinte határtalan bizalommal vitték pénzüket a bankba és ezért a bizalomért annál súlyosabban csalódtak.

Még nagyon jól emlékezünk arra a fekete szombatra, amikor a Polgári Takarékpénztár előtt kétségbeesett férfiak és kisirt szemű asszonyok sajnálkoztak — pénzüik fölött. Akkor azzal küldték el a bankot ostromló betéveseket, hogy menjenek nyugodtan haza, hétfőre minden rendbe jön.

Elmult azonban ez a hétfő és még sok más nap is és mindegyre világosabb lett, hogy a bank helyzete reménytelen és ha nem akar csődbe kerülni, egyetlen útja: a kényszeregyezési eljárás. A hitelezők az előnytelen csődnél kevésebbé előnytelen kényszeregyezséget megszavazták.

Ami azonban a fizetések megszüntetésétől addig történt, vesszőfutása volt az egész bankvezetőségnek.

Kiderült, hogy a vezérigazgatótól az igazgatósági tagok tekintélyes részéig és a befentesekig mindenképpen olyan hitelek vett igénybe és olyan módon, hogy az szinte példátlan tisztességeseknek ismert pénztintézeteknél. A legkisebb hiba talán még az volt, hogy saját kifizetetlen részvényeire adott lombardkölesont a bank.

Ezeket és sok más nem szabad a károsult betéteseknek szem elől tévesztetni most, amikor ugyanazok az urak az ő segítségükkel akarják újra talpra állítani a bankot, elsősorban a saját érdekükben. A helyzet az, hogy

a tiz részletből a Polgári Takarékpénztár eddig kettőt fizetett vissza. A két utolsó részlet fejében elsőbbségi részvényeket akar jegyeztetni, a közbeeső hat részletet pedig kössék le kamatozó betétként.

Nagyon természetes a feltevés, hogy ezt nem a betétesek érdeké-

ben kívánják, mert hiszen ezeknek kevesebbet ígérnek, mint amennyit a kényszeregyezés nyújt, hanem inkább azért, hogy minél előbb ott folytathassák, ahol elhagyták. Ehhez pedig nekünk betéveseknek semmi kedvünk. Egyszer fizettünk tandíjat, de tanultunk is. A körlevél ígéretével szemben, mely szerint lehetővé akarják tenni, hogy „a jövőben egy olyan pénztintézet álljon a polgárság rendelkezésére, amely bizalmukra mindenképpen érdemes lesz“, állnak a közelmúlt összes bünei. Ezek a bizalomnak legparányibb jelét is elve elnyomják.

Likvidáljon csak szép csendesen a valamikor jobb sorsra érdemesnek indult Polgári Takarékpénztár, azok pedig, akik

szomorú végét okozták, vonuljanak vissza abba a nyugalomba, melyet még sem érdemltek.

Lehet szó egy új bank alapításáról a kispolgári gazdasági érdekek képviselőit a Józsefvárosban, lehet szó a Polgári Takarékpénztár feltámasztásáról is, de ennek első és főfeltétele: mindazok az igazgatók, igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagok, akik közvetlenül aktív részvételükkel, vagy passzív magatartásukkal, büns nemtörődömségükkel okozói voltak a bank összeomlásának, távozzanak arról a bizalmi helyről, amelyre méltatlanoknak bizonyultak.

Egy kisbetétes.

Érvényesek a kommunisták kizárása óta hozott városi nagytanácsi határozatok is

A bánági kormányzás revíziós bizottságának Janovici-Ciupé-Pauk tanácsa tegnap tárgyalta a kommunista városatyáknak, az érdemtelenységüket megállapító városi nagytanácsi döntés ellen benyújtott felebbezését. Mint ismeretes, a tizenkét kommunista városi tanács tagot a nagytanács szeptember tizenhatodikán megtartott ülésében érdemtelennek minősítették a városi tanácsosi tisztségre és ezért a városi nagytanács további munkájából kizárták. A nagytanács döntése ellen a kommunisták a kormányzás revíziós bizottságához felebbeztek. Felebbezésükben ezenkívül még a tanácsból való kizárást követően hozott összes városi határozatok megsemmisítését is kérték. Az érdekes ügyben a revíziós bizottság tegnapra tűzte ki a tárgyalást, melyen a kizárt tanács tagok közül Nagy Hugó dr., Craiun György, Just János és Oprean György jelentek meg, míg a város képviselőjében Cimponeriu Virgil dr. volt jelen.

A tárgyalás megnyitása után Pauk dr., az ügy előadója, felolvasta az emlékeztető városi határozatot, majd Nagy Hugó dr. fej-

tette ki a kommunista tanács tagok álláspontját. Nézete szerint kizáratásuk a városi tanácsból törvénytelen. A határozatban említett magatartással, melyet a tanács alakuló ülésén tanusítottak, nem sértették meg a királyt, hanem csak köztársasági érzelmüknek adtak kifejezést. Majd a felebbezés másik részét fejtegette és a kizáratásuk után hozott városi határozatok megsemmisítését kérte. A többi megjelent kommunista tanács tagok csatlakoztak Nagy Hugó dr. kérelméhez.

Cimponeriu Virgil dr. a város képviselőjében a határozat megerősítését kérte. A bizottság azután ítélethozatalra vonult vissza és másfél órai tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Eszerint a felebbezés azon részét, melyben az eddigi városi határozatok érvénytelenítését kérik, a bizottság elutasítja, míg az érdemtelenégi döntés ellen beadott felebbezés ügyében a bizottság felhívta a várost az érdemtelenégi határozat írásbeli indokolásának becsatolására és a tárgyalást november elsejére elhalasztotta.

A romániai magyarság parlamentje vasárnap délelőtt ül össze Szatmáron fontos tanácskozásra

Románia magyarsága — miként azt már jelentettük — október 26-án sereglik össze Szatmáron, hogy megtartsa két esztendőnkint megismétlődő parlamentjét. Ezt megelőzőleg, október 25-én a nagygyűlés különböző szakosztályai tartják meg üléseiket.

A nagygyűlés bánági résztvevői a Magyar Párt bánági központjától külön igazolványokat kapnak, amelyek őket a tanácskozásokon való részvételre és a szavazásra följogosítják. A temesvári és bánági résztvevők legtöbbször már pénztelenek, október 24-én délután utazik el Temesvárról, a többiek más különböző vonatokkal indulnak utnak. Szatmáron a pályaudvaron az ottani párttagozat tagjaiból

alakított rendezőség megbízottai fogadják az érkezőket és kalauzsolják el őket szállásaikra.

Szombaton, délelőtt tíz órakor, kezdődnek meg a szakosztályi tanácskozások az iparosotthon nagytermében. Ezekben a Bánágból a következők vesznek részt: a kisebbségi szakosztályon Ambrózy Andor báró, Aczél Oszkár dr. és Hartner László dr., a közgazdasági szakosztályon Vetrány Viktor dr., Kabos Ármán, Szappanos Gyula, Kriván Gyula dr. és Holló Gyula, a közművelődési szakosztályon Gyulay János dr., Kubán Endre és Páll György dr. A szakosztályok tárgyalásain a telepések ügyében Kriván Gyula dr. és a színház

mentés ügyében Páll György dr. terjesztik elő a bánági tagozat javaslatát. Szombaton délután tíz órákor kezdődik a Magyar Párt országos intézőbizottságának ülése, melyen Ambrózy Andor báró, Vetrány Viktor dr. és Kabos Ármán vesznek részt.

Az országos nagygyűlés vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődik a már közölt tárgysorozat szerint fog lefolyni. A gyűlés után bankett következik, amelyen egy teríték ára nyolcvan lei. Vasárnap este a szatmári magyarság a nagygyűlés résztvevőinek tiszteletére Dacia-szálló és a Polgári Társaság kör terméiben táncgal egybekötött műsoros estélyeket rendez. Amikor soron szerepel Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselő Asszimilált nagyok és kicsinyek mű kulturpolitikai előadása. A nagygyűlés temesvári és bánági résztvevői vasárnap éjjel, illetve hétfőn reggel utaznak vissza Temesvárra.

Furfangos trükkök segítségével csapják be az embereket

Furfangos szélhámos közreműködésére indította meg a temesvári rendőrség a nyomozást. Az utóbbi időben ugyanis tömegesen érkeznek feljelentések a kerületi rendőrségekre ismeretlen tettesek ellen akik vásárlás alkalmával csapdába csalják a vásárlókat. A két frankosok külsőre erősen hasonlítanak a husz leiesekhez, csak a felírásuk más és az értelmük mindössze tizenkét leinek felel meg. Így a két frankossal operáló szélhámos nyolc leit keres mintegy egyes ilyen cserénél. A pénzhamisításnak másik igen elterjedt módja a primitív módja a leies és két leiesnek hozzászóló ideig tartó dörzsölése, aminek az az eredménye, hogy a leiesek azok sárgás színűek lesznek és az a leieshez. Hogy teljes legyen a pénzhamisítási krónika, a gyűlölt városi rendőrség előállította Szatmáron Eitel tizenhat éves székelyudvarhelyi cselédleányt, aki régi tíz leies husz filléresekkal fosztogatta a városi autómatakat. A pénzdarabok súlya és nagysága felel az egy és két leieseknek, ezért a felfedezését a cselédleány gan kamatoztatta. Tegnap az ügy elcsépték és a rendőrségre vitték ahonnan az ügyészségre szállították.

Butor
szőlő, ebédlők, uriszobák stb. butorok
olcsón és kedvező részletfizetések
mellett kaphatók
Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III. Dózsa-utca 4.

Nem ráta!
De készpénzért olcsón
vásárolhat férfi-, flu- és
gyermekruhát
FUCHS ruha-
üzletében, Józsefváros, Scu-
diér-tér 5. sz. a.
Atmeneti Doubl-felöltő 1500—
szőrmegallér 1800—
fekete télpaletó, bársonygallér 1300—
szőrmegallér 1900—
iskolai egyenruha (Uniformis) 900—
kamarnóltöny 1500—
csizmánadrág 150—400—
gyermekruha-posztó 350—

Magyar nyelven is tüntessék iel az új táblákon az utcák elnevezését

A népszámlálással kapcsolatosan miként azt megírtuk — a házak j számokat, az utcák pedig új évtáblákat kapnak. A német kulturregyesület ezzel kapcsolatosan a városokhoz beadványt intézett, amelyben azt a kívánságát fejezte ki, hogy az utcátáblákon az utcanevek németül is feltüntetendők legyenek. A városnak a németek beadványának remélhetőleg kedvező intézésénél azonban figyelembe kell venni azt is, hogy a lakosság igen nagy része magyar anyanyelvű és ennek is joga van arra, hogy magyarnyelvű utcátáblákat kérjen. Vannak utcanevek, amelyek könnyen lefordíthatók magyarra is — Holló-utca, Pályaudvar-utca, Mező-utca és így tovább — amelyeket feltétlenül szükséges az itt élő három nemzetiség nyelvén kitenni. A városi tanácsnak

ezenkívül figyelemmel kell lenni arra is, hogy az új utcanevek csak esztendőnkön keresztül mennek majd át a köztudatba, éppen ezért kívánatos, hogy a régi utcaneveket jelző táblákat bizonyos átmeneti időre — esetleg öt esztendőre — hagyják meg az új utcátáblák alatt. Ezzel azt a célt is lehet majd elérni, hogy a közönség gyorsabban tanulja meg, hogy egyes utcáknak mi az új neve. Ebből a célból a régi házszám-táblákat is egy ideig még a házakon lehetne hagyni. Mindenképpen szükséges azonban, hogy az új utcátáblák készítésénél tekintettel legyenek a város magyar lakosságára is. Ezzel a város csak követi más erdélyi városok példáját, ahol számos helyen alkalmaznak két-három nyelvű utcátáblákat.

A kolozsvári ünnepségek befejeztével Károly király tegnap este az erdélyi hadgyakorlatokra utazott

A kolozsvári egyetem jubileumi ünnepségei tegnap szintén impozáns keretben mentek végbe. Az egyetem auláját már tizenegy óra előtt elfoglalták az előkelőségek és a meghívott vendégek. A közönség sorában ott volt Mironescu miniszterelnök vezetésével az egész kormány, továbbá a konzuli kar tagjai, az érsekek, püspökök és a diákok küldöttségei. Tizenegy óra után az utcán és az egyetem előcsarnokában tartózkodó közönség óriási éljenzése közepette érkezett meg Károly király, Mária özvegy királyné és Miklós herceg. A királyi család tagjai az aula baloldalán elhelyezett székeken foglaltak helyet, a jobboldalon pedig Mironescu és Costachescu ültek. Rakovita professzor, a lelépő rektor, nyitotta meg a tegnapi ünnepélyt, hódolattal üdvözölte a királyt és a felséges családot, majd biztosította a királyi családot hűséges ragaszkodásáról.

Károly király emelkedett ezután szólásra, aki hosszabb beszédet olvasott fel.

Hivatkozott a gazdasági válságra, amelyen az ország átmegy és így mindenkinek kétszeres erővel kell összefogni, hogy a válságból ki lehessen az ország szekerét menteni.

Diákok! — mondotta a király — nektek, a nemzet jövőjének megalapozására erőitek megfeszítésével kell tanulnotok, hogy méltók legyetek dicső elődeitekhez. Az egyetem és a tanulás képviseli a jövő életet. Legyen munkátok komoly, hittel tele és fegyelműzött. A román nemzetnek missziója van a civilizáció terén és ezt nektek kell valóra váltani. Ezt a szép és gazdag országot a többi civilizált állam mellé kell állítani és mindent meg kell tenni a kultúra fejlesztésére. A király ezután a tanárokhöz intézett néhány meleg szót, kérve őket, hogy odaadással ter-

jesszék a tudományt. Hatalmas taps kísérte a király szavait, aki beszédét így fejezte be:

— Kívánom, hogy a tanárok és diákok egyaránt méltóak legyenek azon nagy névhez, amelyet az egyetem visel, Ferdinánd király nevéhez.

Károly király beszéde után Costachescu közoktatásügyi miniszter mondott köszönetet a királynak az ünnepségeken való megjelenésért, majd a diákokat buzdította a komoly, kötelességtudó munkára.

Hatiegan Gyula dr., az egyetem új rektora, most hatalmas beszédet tartott és ennek keretében főleg azt hangsúlyozta, hogy az ifjúságnak nagy súlyt kell fordítani testi és lelki egészségére. Az egyetemi ifjúságnak mindenkor komoly munkára kell törekednie, mert ellenkező esetben szegényt hoz az országra és a román társadalomra.

Bruta Péter, az orvosnövendékek egyesületének elnöke, lendüle-

tes szavakkal válaszolt a rektor-nak és ígéretet tett, hogy az ifjúság teljes erővel fog küzdeni a nemzeti ideálok megvalósításáért.

Puscariu tanár ezután előadást tartott, amelynek során a román nyelvnek a latin nyelvhez való vonatkozásait fejtegette és ezzel az egyetemi évet hivatalosan is megkezdették. Az ünnepségek végeztével a vendégek átvonultak a botanikus kertbe, ahol többszáz résztvevő jelenlétében társasbéd volt.

Károly király és a királyi család tagjai az ünnepségek után szalonkocsijukban pihenésre vonultak vissza, majd délután a kulturális és közintézményeket látogatták meg. Este a királyi vendégek Kolozsvárról elutaztak.

Károly király és Miklós herceg Segesváron leszállottak a vonatról, mert résztvesznek a nagy hadgyakorlatokon. Mária özvegy királyné tovább utazott Szinajába.

Dinamit robbant a bánya mélyén és közel ötven bányász életét vesztette

Aacheni táviratok hatalmas bányakatasztrófáról számolnak be, amely tegnap reggel hét órakor Alsodorf községben az Eschweiler Bergverlein vállalat Anna nevű tárnájának Wilhelm-aknájában történt. Reggel hét órakor az aknából hirtelen füst és láng esapott ki, ugyanakkor pedig borzalmas robbanás hallatszott. Hörgések és halálordítások zaja hatolt fölfelé. A robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a környékbeli házak ablakai mind bezúzódtak. A bányatelepen azonnal megkezdtek a mentési munkálatokat. Amikor félnyolc óra tájban odalent a mélyben megszűntek a sorozatos robbanások, bátor mentők, akik gázmaszkokat

tettek föl fejükre, azonnal a bányába ereszkedtek. A mentők, akik lejártak a katasztrófa színhelyére, egyben megközelítő képet is adtak a szerencsétlenség méreteiről. Megállapították, hogy a bánya mélyén a robbantáshoz főlhalmozott dinamit robbant föl és ereje olyan borzalmas volt, hogy a bánya több szintje beomlott, azonkívül a bányában tűz is támadt. A szerencsétlenség idején kétezer bányász dolgozott lent a bányákban. Ezek nagyrészen sikerült a bánya kijáratain keresztül megmenekülni és csak mintegy négyszáz bányász maradt beszorulva a bányában. A szerencsétlenség híre futótüzként terjedt el a községben és egész Als-

dorf népe gyülekezett a bánya körül.

A rendőrségnek kellett a kétségbeesett embereket visszaszorítani a bánya bejáratától. Autókon odahozták az összes környékbeli orvosokat, hogy a kimentett sebesülteknek segélyt nyújtsanak.

A bányatársaság jelentése szerint a szerencsétlenség okozója az volt, hogy a kétszázötven méter mélységben elhelyezett dinamitkattár ismeretlen okból fölrobbant. Az anyagi kár eddig kiszámíthatatlan. Szerencsére közvetlen a robbanás előtt kihozták a munkások előző turnusát és így azon a helyen, ahol a robbanás történt, éppen akkor aránylag még kevés munkás tartózkodott. Így mindössze négyszáz munkás volt a felrobbant tárnában és ezek közül délig kétszázat kihozták. A robbanás ereje következtében a környéken több ház összeomlott. Ezeknek romjai alól eddig hét halottat és husz súlyosan sebesültet húztak ki. A környékbeli falvak tűzoltói dolgoznak a romok eltakarításán. A bányaiügyi hivatal véleménye szerint azok a munkások, akik a mélyebb szintekben voltak, valószínűleg megmenekültek, mert a robbanás következtében keletkezett gázok mind fölfelé emelkedtek. A délutáni jelentések is csak harminc halottról emlékeznek meg és így már nem valószínű, hogy ezek száma még emelkedni fog. A súlyos sebesültek száma hatvan, a könnyebb sebesültek száma még nincsen megállapítva.

SZATMARON TÁRGYALJÁK A BORSAI PERT. A Borsa községben történt zavargások ügyében a máramaroszigeti jogvédelmi iroda memorandumban azt kérte a semmitűszéktől, hogy a borsai per tárgyalását más bírósághoz utalja át. A döntés tegnap érkezett meg a máramaroszigeti törvényszékhez, amely szerint Berindei és Dumitrescu lelkészek ügyében a szatmári törvényszék fog ítékezni. A pernek közel kétszáz tanuja lesz és a hatóság minden óvintézkedést megtesz, hogy esetleges kilengések ne zavadják a tárgyalás menetét.

HIREK

Luminállal megmérgezte magát egy karánsebesi ügyvéd

Temesvár és a Szahara

annyiban hasonlítanak egymáshoz, hogy a legkisebb szellő is egész portengert kavart fel. A különbség legfeljebb annyi, hogy a Szahara homokja — tisztább. Különösen ünnepnapokon és vasárnap „élvezhető” ez a temesvári specialitás, amikor az öntözőkocsik is ünnepelnek. Ezzel szemben viszont többen járnak az utcán és kitapaszthalják, mit jelent üdülni a városban. Másutt azon tanakodnak az emberek, hogy szép időben hova ránduljanak ki. Temesvárott nincsenek ilyen gondjaik. Itt nem kell válogatni. Egy hely van csak: a Vadászerdő. Abban a boldog tudatban menekülnek oda a város poros levegőjéből, hogy a természet szabad ölén majd megtisztul tüdejük. Oh, milyen csalódás! A Vadászerdőbe vezető utat az idejűzőn vették tervbe aszfalttal beburkolni. A pénz azonban, amit többek között erre a célra fordítottak volna, makacsul ragaszkodik a Timisianához. Így a Vadászerdei uton is minden maradt a régiben. És mikor a szolid városi polgár családjával együtt átvergődik a portengeren és a gyárvárosi állomásnál nagyot lélekzik, fulladozni kezd attól a portól, mely ott várja. Mert az uton a por bokáig ér. Mert egyetlen autó elegendő, hogy a levegőbe kavargja, ahol órákig kering. Amig újra leülepedik. Vagy a kirándulók tüdejébe vándorol. Mert van egy köztisztasági hivatalunk. Mert vannak öntözőkocsik, amelyek nem járnak. Mert nálunk vannak a legdusabb petroliumforrások, melyek termékeit olajozásnálják. De természetesen másutt. És mert a temesvári közönség a legjámorabb és legtürelmesebb. Ha nem az lenne, talán kényszerítette volna már az illetékeseket, hogy szaharai jellegétől fosszák meg a várost. Mert a Vadászerdei ut csak egyetlen példa. Sajnos nem képez kivételt a Hunyadi-ut sem, a Lloyd-sor sem, a Liget-ut sem. Hogy a többi utcáról ne is szóljunk. Mert úgy látjuk, hogy hiába is szólunk...

— Megjelent a pápai kézirat az új püspöki kinevezésekről. A Vatikán hivatalos lapja, az Osservatore Romano, október 17-iki száma közli a pápa kéziratát, amely a legújabb püspöki kinevezésekre vonatkozik. Eszerint a pápa P a c h a Ágost lebedői püspököt temesvári megyéspüspökké, F i e d l e r István temesvári kanonokot az egyesített szatmári és nagyváradai püspökség élére, R u s u Sándor görög katolikus kanonokot máramarosai püspökké és S a h a Gökian szerzetest Románia részére örménykatolikus apostoli kormányzóvá nevezi ki.

— Ingyentje a szegény iskolás gyermekeknek. Az ingyentje-mozgalom vezetői már megkezdték munkájukat, hogy ezen a télen is juttassanak ingyen tejet szegény iskolás gyermekeknek. Közbenjárásukra a város megígérte, hogy erre a célra naponta kétszáz liter tejet és száz kiló kenyeret bocsát rendelkezésre, amelyet a népkonyhákban fognak majd kiosztani. Ugyanennyi tejet és kenyeret ezen kívül társadalmi gyűjtés útján fognak beszerezni és szétosztani.

Szenzációs öngyilkosság történt a józsefvárosi Royal szálló 33. számú szobájában, ahol Déri Jakab dr. Temesvárott is ismert karánsebesi ügyvéd luminállal megmérgezte magát. Déri Jakab dr. két nap előtt este hét órakor szobát kért a Royal szálloda portásától, aki a vendéget a 33. számú szobába vezette. Az ügyvéd holmiját letéve a városba ment és csak a hajnali órákban tért vissza a szállodába. A takarítóasszonynak feltűnt, hogy Déri nagyon idegesen viselkedik, azonban ezt az utazás fáradalmainak tulajdonította. Tegnap délelőtt takarítani akart menni, de az ajtót zárva találta. Erre kulcslyukon át benézett a szobába, ahol ijesztő látvány tárult szeméi elé. Déri dr. az asztal mellett ült halottsárga arccal és kinosan fel-felhörgött. Azonnal leszaladt a portáshoz, aki értesítette a józsefvá-

si rendőrséget, majd az időközben megérkezett C o t Jonel rendőrkomiszárussal feltörték a szoba ajtaját, ahol már eszméletlen állapotban akadtak rá az ügyvédre. A mentők az életuntat kórházba szállították. Az asztalon ceruzával írott levelet találtak, melyet Déri feleségének címzett és ebben azt írja, hogy luminállal mérgezte meg magát, de tettének okát nem jelöli meg. Az életunt ügyvéd állapota súlyos, de remélik, hogy sikerül megmenteni.

Déri Jakab dr. végzetes tettet minden bizonnyal gyógyíthatatlan gyomorhaja miatt követte el. Már öt ízben kísérelt meg éppen betegsége miatt öngyilkosságot, azonban mindig sikerült megmenteni az élet számára. Egy ízben házának udvarán levő kutjába ugrott, míg két ízben ereit vágta fel.

— Bérmlás és templomszentelés Zombolyán. P a c h a Ágost püspök — miként megirtuk — Zombolyán járt, ahol többszáz gyermeket részesített a bérmlás szentségében. A püspöklátogatás alkalmával ment végbe az ujonnan renovált zombolyai plébániatemplom felszentelése is. A felszentelés után Pacha püspök a főoltárban elhelyezte Simplicia és Castor vértanúk ereklyéit is.

— A feloszlatott szakszervezetek ügye. A tavaly április hetedik temesvári eseményekkel kapcsolatban elrendelték az országban levő összes szakszervezetek feloszlatását. A rendelet értelmében az aradi törvényszék az aradi munkás szakszervezeteket feloszlatta. A törvényszék határozata ellen a szakszervezetek a temesvári ítélőtáblához felebeztek. Az ítélőtáblának tegnap kellett volna az érdekes ügyet tárgyalnia, azonban az idézések hiányos kézbesítése miatt a tárgyalást elhalasztották.

Fényképezőgépek
óriási választékban 400 leltől kezdve, kedvező részletfizetésre képes árjegyzék ingyen és bérmentve
RECTA fotó-szaküzlet. Temesvár 1., Hunyadi-utca
Telefon: 183.
Előhívás, másolás 8 órán belül.

— Kinevezték a lugosi prefektust. A lugosi prefektusi állásért való vetelkedést végre eldöntette a kormány. A szörénymegyei prefektusi állást S t o i a n János dr. lugosi ügyvéd, volt szubprefektussal töltötték be. Stoian dr. igen népszerű ember és prefektussá való kinevezése közmegelegedést kelt.

— Két notórius biciklitolvajt fogtak. A józsefvárosi rendőrség az utóbbi időben sikeres vadászatot intézett a nagyszámban elszaporodott kerékpártolvajok után. Tegnap K i s s Ádám és T i n k a Antal román fiatalemberek személyében sikerült két veszedelmes biciklitolvajt elfogni. A lakásukon nyolc darab kerékpárt találtak. A tolvajok a bicikliket átszerelték, fölcserélték kerekeiket és nyeregeiket, hogy azokat a tulajdonosok előtt fölismerhetetlenné tegyék. A rendőrség fölszólítja mindazokat, akiknek kerékpárjait az utóbbi időben ellopták, hogy ma délelőtt a józsefvárosi rendőrségen jelentkezzenek.

LELEPLEZETT SELYEM-CSEMPÉSZÉS. A bukaresti északi pályaudvaron nagyarányú selyemesempészést fedeztek fel. Egy négyszáz kilós és egy kétszáz kilós csomagot találtak tele selyemmel, amely egyik bukaresti kereskedőnek volt szánva. A lefoglalt selyem és a fizetendő bírság összege meghaladja az öt millió leit.

— Aranylakodalom. Resicán N o v á k János tekintélyes polgár és felesége most ülték meg aranylakodalmukat. A jubiláló házaspárnak sok gratulációban volt része.

Vizum 60 lei
Vasuti bérlet 100 lei
Str. I. Vacarescu 28
(Bem-utca)

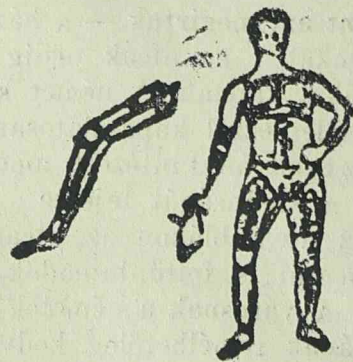
Telefon 1604. Utlevélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

— Lelkes bucsünnepély. Stájerlakon meleg bucsünnepélyt rendezett a polgárság a községből távozó N i c k m a n n Rudolf erdőfelügyelő tiszteletére. Nickmann Rudolf erdőfelügyelő, mint megirtuk, a Resica-művek igazgatósága, mint sok más kisebb-ségi tisztviselőt nyugdíjazta és a nyugalmazott erdőfelügyelő most Temesvárra költözik. A tiszteletére adott bucsubanketten számos felköszöntőben bucsuztak tőle.

— Francia ösztöndíj romániai diákoknak. A francia kormány az 1930—31. tanévre tíz, egyenkint 8000 frankos ösztöndíjat létesített, melyet tíz romániai diák rendelkezésére bocsát. Az ösztöndíjakra azok a diákok tarthatnak igényt, akik jogvégzettséggel, irodalmi végzettséggel vagy más oklevéllel rendelkeznek. Az ösztöndíjra igényt tarthatnak még orvosok is, akik a tanulmányok befejezése után Franciaországban, az egyik kórházban akarják a szükséges gyakorlatot megszerezni, azonkívül mérnökök, akik Franciaországban kívánják tanulmányukat különleges szakon folytatni. Az ösztöndíjra pályázók bármely román egyetemen jelentkezhetnek.

• Kacagástól hangos a gyárvárosi Szarvas-kávéház, ahol V á r a d i Aladár teljesen újjászervezett társulataival rendezte meg vig estélyeit. Szinre kerülnek a legújabb bohózatok, tréfák, magán- és táncszámok. Új attrakciók egy teljesen újszerű táncrevüt mutatnak be. Kezdete este 10 órakor.

Vannak Önnek résumaszoró fájdalmak?
Avagy gyorsan fáradsz és bokádban duzzad, avagy ferdül a lábad egy csináltanca gipszanyagot használva.
Ludtalpbetétet SZÉKELY B.
Orthopediai „PROTES” tanácsadó
Timisoara HL, János-tér 1. sz.

Kérdezz meg a hírt orvosot.
Műlábak, műkezek orthopediai készítmények
munkák botok, sérüléseket, hátsókat gyártás.

Temesvár öröme

Megint van, aki

Vesz

Elad

Cserél

mindenféle értéktárgyat méltányosan lekiismeretesen. Révvel kivánságát üzletemet

ujra megnyitottam

Új alapokra fektetve még olcsóbban árusítok, mint azelőtt. Hónapokig Erdélyben utazván igazán értékes, eredeti perzsaszőnyegeket, altwien ezüstöket szereztem, amelyek megtekintésére kedves vendégekmet meghívom

S T E R N B E R C
Mercy-utca Telefon 11-7

ÚJ KEDVEZMÉNY VÉNDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van az

UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a **MAGYAR KIR. OPERAHÁZ NEMZETI SZÍNHÁZ RAMARA SZÍNHÁZ**

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegyet rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kecsköltsége).

Az Árpádházi szentek című könyvvel szélhámoskodik a magyar közönségnél két ügynök

Az emberek manapság — sajnos — nem igen vásárolnak könyvet. A középosztály, amely valamikor legálodozatkészebb hódolója volt a könyvnek, ma annyira szegény, hogy ezt a fényűzést nem engedheti meg magának. Nagy művészet tehát valakinek könyvet eladni. Azonban vannak még mindig olyan ügyes könyvügynökök, akik kitalálnak furfangos módokat, hogy mégis vevőkre akadjanak. Mostanában budapesti cégek megbízásából egy nőügynök házal könyvvel. Azt állítja magáról, hogy egy aradi lapszerkesztő felesége és önzetlenül szegődött a könyveladás szolgálatába. Az Árpádházi szentek című könyvet árulja. A könyv ára ezerháromszáz lei, de havi száz leies részletre vásárolható. És most jön a fogás. Hogy nagyobb kedvet csináljon a kiszemelt áldozatnak, előadja, hogy a könyv árának egy részét egy Erdélyben föllátható magyar gimnázium javára fogják fordítani. A naiv magyar pedig, aki a szép szavak hatása alatt elfelejti, hogy hiszen Erdélyben a meglévő magyar gimnáziumokat is sorra bezárják, nemhogy újat engednének emelni, bedől és megrendeli a

könyvet. Ezzel a módszerrel sikerül aztán egy csomó könyvet eladni úgy Temesvárott, mint vidéken. Igen számos helyen azonban a megrendelés aláírásai még nincsen vége a könyvügynök. Néhány nap múlva rendszerint megjelenik a rendelőnél egy férfi, aki magát a budapesti könyvkiadó cég ellenőrének mondja és érdeklődni jött, hogy az ügynök hogyan dolgozik. Beszélgetés közben, ha a vevő a nehéz gazdasági viszonyokra panaszkodik, az ellenőr készséggel kijelenti, hogy a megrendelést szívesen visszacsinálja, ha az illető költségmegtérítés címén harminc leit fizet.

Naponta érkeznek panaszok a Magyar Párt temesvári központjához, amelyek mind hasonlóan mondják el az ügynöknő és az ellenőr szerepét. A Magyar Párt figyelmezteti a magyarságot, nézze meg jól, kinél rendel könyvet és első szóra ne higgye el azt sem, hogy a Magyar Párt ajánlotta az ügynöknőt. Ezt csak akkor higgye el, ha az illető tényleg föl tudja mutatni a Magyar Párt ajánló levelét. Ezidő szerint ilyen ajánló levele semmiféle könyvügynöknek nincsen.

Hitelezési csalással vádolt gazda. Vingaí csendőrség a temesvári rendőrség utasítására letartóztatta és a temesvári ügyészségre szállította Csupov János székelyi gazdálkodó, aki több temesvári bankot akart megkárosítani. A feljelentést a gazdálkodó ellen Gáspár Miklós, a Bánáti Bankkegyesület vingaí fiókjának igazgatója tette meg. A feljelentés értelmében Csupov néhány hónap előtt székelykőzezer leit vett föl a Bánáti Bankkegyesülettől és ezt az összeget a bankára betábláztatta. Ezt a műveletet több banknál megismételte. Az így összesen megterhelt házat azután elhagyta. Lázár Mátyás gyárvárosi, ügyész-utcai lakosnak, akinek nem volt tudomása arról, hogy több oldalról betáblázott házat kínálnak neki vásárlásra. Gáspár Miklós igazgató hitelezési csalás címén tett feljelentést a gazdálkodó ellen.

Sortűz a hindu tüntetőkre. Bombayban tegnap újabb véres összeütközésre került a sor a hinduk és a csendőrség között. A hinduk Nehru nacionalistavezér második letartóztatása miatt a tengerparton tüntetést rendeztek. A rendőrség kivonult ellenük, hogy szétoszlassa őket. A hinduk azonban kövekkel támadták meg a rendőrséget, amely fegyverhez nyúlt és két tüntetőt adott le a tüntetőkre. Ezek közül hárman meghaltak, huszan pedig súlyosan megsérültek.

Tizenkét késszurással megölték egy öreg embert. Újszadova községben hosszabb idő óta civakodás folyt Stefanescu Radu hetvenöt éves parasztagazda és annak Raina Mihail és Rain István nevű szomszédjai között. A civakodás oka az volt, hogy Stefanescu tehenei betévedtek Rainék kertjébe és ott legeltek. A két Rain ezért kétszáz lei kártérítést követelt, amelyet Stefanescu nem akart megfizetni. Tegnap este a két Rain megleste az öreg Stefanescut és tizenkét késszurással megölte. A hullát aztán a közeli vasutvonalra cipelték és azt a sínekre fektették. Azt remélték, hogy a holttesten keresztül megy a vonat és azt fogják hinni, hogy Stefanescu szerencsétlenség áldozata lett. A hullát azonban hamarosan megtalálták a pályamunkások és jelentést tettek a csendőrségnek. A nyomozás során a gyanú a két Rainra terelődött, akik be is vallották tettüket. A karansebesi ügyészség fogdába kísérte őket.

Névmagyarosítási kérelem. Erdélyes közlemény jelent meg a hivatalos lap legújabb számában. Az ország hivatalos lapja ugyanis közli, hogy Grünfeld Kálmán nagyváradi elnökviseelő kérte az igazságügyminisztert, hogy nevét Szentiványi-ra változtassák. A miniszterium most a törvény értelmében kérde, hogy nincs-e valakinek az ellen kifogása. Érdeklődéssel várják, hogy a miniszter nem fog-e akadályt gördíteni a névmagyarosítás ellen.

A szegedi fogadalmi templom felszentelésére induló résztvevők okmányait még a mai nap folyamán vesztették át. Indulás holnap, esütörtökön délután 4 órakor a józsefvárosi pályaudvarról.

Életunt szakácsnő. Király Mária a józsefvárosi Eötvös-utcában levő Siegwald-féle vendéglő huszonkilenc éves szakácsnője, az éjjel kékkövel megmérgezte magát. A mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos. Tettének oka ismeretlen.

Amiket Moldovean miniszter elfelejtett megmondani a királynak. Károly király kolozsvári látogatásával kapcsolatosan igen érdekes és eddigi sérelmeinket összegező, bátorhangú cikket írt fenti címmel a kisebbségi kérdésről az Erdélyi Szemle legújabb számában S. Nagy László. De hasonlóan érdekes és megszívleltésre méltó a magyar szó halálos híreléről írott vezető cikk, valamint igen nagyfontosságú s úgy kulturális, mint nemzeti szempontból rendkívüli jelentőséggel bír a „Milyen könyveket olvassunk?” című cikk is, amelyet Walter Gyula írt. A tartalmas szép szám anyaga ezenkívül is érdekes és változatos. Kapható minden hírlapárusnál. Megrendelhető Cluj, Cal. Victoriei 37.

A nő társadalmi helyzete. A Szociális Missziótársulat elhatározta, hogy a télen keresztül műsoros előadásokat rendez. A megnyitó előadás az Arany Oroszlán újonnan megnyitott termében most folyt le. A termet zsúfolásig töltötte meg a közönség auna jelöl, hogy ezekre az előadásokra szükség van. A műsor legkimagaslóbb pontja Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselőnek, az Erdélyi Katolikus Népszövetség alelnökének előadása volt a nő szociális hivatásáról. Ismertette a nő társadalmi helyzetét a legrégebbi ókortól napjainkig és azt a megállapítást szögezte le, hogy legméltóbban bánt a nővel a kereszténység, mert hivatást adott neki. Ez a szociális hivatás a nőt nélkülözhetetlenné teszi a rengeteg bajjal és vesződséggel kinlódó társadalomban. A műsor további részén Képes Gabriella szavalattal, Mecher Ferencné énekkel, Molnár Magda zongorakísérettel, Köszl Stefi és Mayer Bözsi táncossal, végül Mihályffy Emil dalokkal szerepelt. A műsort a Magyar Dalárda kórusa zárta be. A legközelebbi kulturális előadás november 9-én lesz ugyan csak az Arany Oroszlán termében.

Az aradi kórház fentartási költségei. Az aradi központi kórház fentartási költségeinek viselése körül hónapok óta nagy vita folyt az egészségügyi miniszterium, a város és a vármegye között. A miniszterium ugyanis azon az állásponton volt, hogy a három millió leit kitevő fentartási költség felét a város, a másik felét pedig a vármegye viselje. A város tiltakozott költségvetésének ilyen megterhelése ellen és ennek a tiltakozásnak most meg is van az eredménye. Az egészségügyi miniszterium felmentette Arad városát a kórház fentartása alól és a fentartási költséget magára vállalta.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Tincu Julia, Barta Margit, Bodor Sebestyén. Bálint Erzsébet. Meghaltak: Reinholz Dénes 87 éves és Drapos Irén 3 hónapos korában.

Tart az októberi nyár. Az idő tegnap változatlanul enyhe és tavaszias volt. Reggel kissé hűvös volt, délben azonban már ismét nyári meleg uralkodott. A meteorológiai intézet jelentése szerint rövid ideig még szép idő várható, fokozatos borulással és esőzéssel.

Derék társaság. A gyárvárosi rendőrség elfogta a Magyar-utcaiban levő Löw-féle koreszámban Faber József, Varga Mária, Gergarin Konstantin és Cuparescu János tolvajokat, akik az utóbbi időben számos lopást követtek el. Faber József a rendőröknek ellenszegült, azokkal verekedni kezdett és csak nehezen sikerült ártalmatlanná tenni és a rendőrségre vinni.

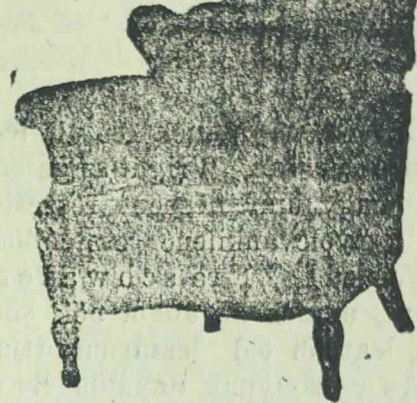
Rendőrségi hírek. Mersdorf Péter taksziszofför feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik autójából kétezer lei értékű bőrkabátját ellopták. — Schwarz István feljelentést tett a rendőrségen, hogy a józsefvárosi Begajobb-soron levő Technika üzletéből az éjjel nyolcszáz lei értékű holmit elloptak.

Iparosok vizsgálóbizottsága. A hivatalos lap közli, hogy a kőművesek, lakatosok, ácsok és kőfaragók vizsgálóbizottságába Temesvárról Manciu Péter vármegyei mérnököt, Liuba Kornél ipariskolai igazgatót, Radiszlovich Ferenc nyugalmazott műszaki tanácsost, valamint Petru Sándor és Buditz Sándor építőmestereket nevezték ki.

Szerkesztői üzenetek

Nyelvtanuló. A Vidám nyelvgyakorló című lap, amely a román nyelvnek szórakozva való megtanulására kiválóan alkalmas, megrendelhető a következő címen: Cluj, Calea Regele Ferdinand 31.

Tel. 206

F. PODRACZKY

Timisoara II. ker., Iskola-utca 10. / Műbutorkárpitos speciál bőrbutorokra.

Administratia judetului Timis-Torontal.

No. 29784—1930.

Publicatiune de licitatie.

Se aduce la cunostinta generala ca in ziua de 1. Nov. 1930 ora 13 a. m. se va tine Licitatiune publica cu termin scurt de 15 zile pentru repararea podului No. 2. depe drumul vicinal Ofsenita—Banloc—Partos km. 5—6.

Licitatiunea se va tine la Prefectura judetului Timis-Torontal Palatul Societatii Timis-Bega in biroul dlui Presedinte al deleg. cons. jud. etaj II. in conformitate cu dispozitiunile art. 88—110 din legea Ctb. publice.

Dni concurenti vor depune oferta cu ofertele lor numerar sau in efecte de Stat 5%, care garanta dupa adjudecare se va completa — conform art. 105 din legea Ctb. publice pana la 10%. Garanta numerar si efecte de stat nu se admite.

Pe plicul inchis si sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Oferentului; b) Obiectul la care se refera oferta.

Se va inainta oferta aparte pt. pentru introducerea electricei si oferta separata pt. renovarea si varuirea localurilor.

Oferte in valuta forte, intarziate sau date prin telegrama, telefon, si supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor depe deviz este de lei 35.940.

Devizul, caetul de sarcini, si orice alte informatiuni se pot obtine in zilele de lucru intre orele 8—13 dela biroul economic parter, usa 3.

Oferentii vor indica in scris in oferta ca cunosc in intregime devizul din chestiune si accepta toate conditiunile stipulate in caetul de sarcini, obligandu-se ca lucrarile — la caz de adjudecare — le vor termina pana la 1 Decembrie 1930, Timisoara, la 10. Oct. 1930.

Presedintele: Dr. Ionescu m. p.

Seful serviciului: Murgu m. p.

— **Emlékü a katasztrófa színelvén.** Bauvais közelében, az R. 101. óriási léghajó, katasztrófájának helyén az angol kormány emlékművet szándékozik állítani. Bauvais község azt a földterületet, amelyen a katasztrófa történt, Angliának ajánlkozta.

— **Lefejezett holttestből madárijesztő.** Terökszentmiklós közelében a mezőn egy fej nélküli férfihullát találtak. Valamivel távolabb egy madárijesztő karójára szurva megtalálták a holttest fejét is. Megállapították, hogy a meggyilkolt ember **Berecz István** hetvenegy éves juhász, aki valószínűleg rablógyilkosság áldozata lett.

* **Vidékiek figyelmébe.** A józsefvárosi Tejivó- és nassonnázó-csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) **Zsuzsi** vezetése alatt, elsőrangú ebéd, 4 fogásos menü csak 30 lei. A mai szerdai menü a következő: borju csorba, kelkáposzta, liba mell fasírozva, salátával és diós metélt. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

— **Egy élő nő, akinek 135 élő leszármazottja van.** Wright-szigeten tegnap nagy ünneplésben részesítették a nyolcvankilenc esztendő **Mitschell Freewater** asszonyt, akinek az angol nők között a legtöbb élő leszármazottja van. Az asszonynak ugyanis életben van nyolc gyermeke, ötvenöt unokája és hetvenkét dédunokája, élő leszármazottainak száma tehát százharmincöt. Ezenkívül öt gyermeke, tizenkét unokája és hat dédunokája már meghalt.

— **Elprédálta a vagyonát és azután beperelte az árvaszéket.** Budapesten 1860-ban meghalt **Wallaszki János** jómódu polgár és négyéfmillió forintnyi vagyonát akkor még három éves **Gusztáv** nevű fiára hagyta. Végrendeletében arra kérte Budapest város árvaszékét, vigyázzon fiára, hogy az vagyonát ne pazarolja el. Azonban **Wallaszki Gusztáv**, amikor a vagyon birtokába jutott, két kézzel szórta a pénzt és ma hetvenhárom éves korában alig van valamije. **Wallaszki Gusztáv**, és ebben egyetérteneke vele gyermekei is, azon a véleményen van, hogyha az árvaszék jobban vigyázott volna rá, akkor nem pazarolta volna el a vagyonát és azért a budapesti törvényszék előtt pert indított a budapesti árvaszék ellen, amelytől másfél millió pengő kártérítést követelt. A törvényszék nemrég tárgyalta a furcsa keresetet és elutasította azt. **Wallaszki Gusztáv** és három fia azonban ebbe nem nyugodott bele, hanem az ítélőtáblához felebbezték. Az ítélőtábla tegnap tárgyalta a keresetet és helyben hagyta a törvényszék elutasító végzését.

* **Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43. (bemenet a Jósika-utcában) kronométerkészítőnél megjavíttatja.** Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikertült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

Halálba kergettek a titokzatos zsarolók egy magyar őrnagyot

A budapesti főkapitányságon megjelent Vitéz **Varga Béla** dr. ügyvéd és feljelentést tett, hogy **Ládai Dezső** miskolci honvédőrnagy néhány hónap előtt csalók és szédelgők kezébe került, akik könnyelmű adosságokba sodorták és egyre zsarolták. Az ügyvéd megtudta az esetet és följelentette **Ládainak**, aki jóbarátja volt, hogy följelenti uzsorásait, azonban az őrnagy nem akarta azokat megnevezni. Néhány hét múlva az őrnagy öngyilkosságot követett el és háttahagyott leveleiben arra kérte az ügyvédet, hogy juttassa tönkrevőit bíróság elé. Az ügyvéd ezt meg is akarta tenni, azonban a családra való tekintettel elállott attól. Most azonban, hogy **Fekete László** dr. rendőrkapitány ügye kiderült, kötelességének tartotta, hogy a följelentést megtegye, mert meggyőződése, hogy **Ládai őrnagyot** ugyanazek az ügynökök zsarolták, akik **Feketét** is tönkretették.

— **A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület** november közepén kezdi meg a Magyar Ház termében vasárnapi előadásait. Az előadásokon, amelyek minden vasárnap délután öt órakor kezdődnek, népszerűen fogják ismertetni az előadók a tudomány, a technika, művészet, történelem, gazdaságtan különböző ágazatait. Az előadások díjmentesek lesznek és hozzájárulnak, hogy a Magyar Ház termében időnkint műsoros táncesték is legyenek, amelyekhez a zenét a **TAC** zenekara fogja szolgáltatni.

— **A Magyar Leányegylet** vezetősége felkéri összes tagjait, hogy a f. hó 22-én, szerdán d. t. félhét órakor az egyesületi helyiségben (Dóm-tér 1., I. em.) tartandó gyűlésen okvetlenül jelenjenek meg.

— **Temesmegye vadászfelügyelője.** A földművelésügyi miniszter **Spatariu Kornél** dr. temesvári ügyvédet és sportvadászt Temestorontemegye tiszteletbeli vadászfelügyelőjévé nevezte ki.

Sűrű homály a kedvezményes áru gyufa körül. A Déli Hírlap tegnapi számában irtunk a gyufáról. Hivatkoztunk arra, hogy a monopoligazgatóság ígérete szerint tíz skatulya gyufa vételénél a közönség engedményt kap. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy ez az ígért csak írott malszt, mert a gyufa ára továbbra is dobozonként három lei. Felvetettük tehát a kérdést, hogy a gyufával visszaélés történik-e? Erre vonatkozólag most a trafikosok egyesülete közli és számlával igazolja, hogy a trafikosok nem követnek el visszaélést, mert a gyufát három leiel vásárolják és ezer darab doboznál mindössze kétszázötven lei engedményt és öt lei bonifikálást kapnak. Eszerint a trafikban a gyufa nem árusítható olesóban három leinel dobozonként. Hogy miért nincsen engedményes gyufa, annak vagy a svéd gyufakartell, vagy pedig a főbizományos **Balkan-Impex** az oka. Akárki az oka, a tény az, hogy a közönség az árengedményes gyufát hiába keresi a trafikokban.

gyilkosságot követett el és háttahagyott leveleiben arra kérte az ügyvédet, hogy juttassa tönkrevőit bíróság elé. Az ügyvéd ezt meg is akarta tenni, azonban a családra való tekintettel elállott attól. Most azonban, hogy **Fekete László** dr. rendőrkapitány ügye kiderült, kötelességének tartotta, hogy a följelentést megtegye, mert meggyőződése, hogy **Ládai őrnagyot** ugyanazek az ügynökök zsarolták, akik **Feketét** is tönkretették.

* **NOVEMBER ELSEJÉN** új előfizetési hónap kezdődik. Új előfizetőinknek azonban már az előfizetés napjától **ingyen** küldjük a lapot el-sejéig. Az előfizető nemcsak a legfrissebb híreket kapja minden más lapot megelőzően, hanem naponta tárcát, regényt, élénk gazdasági és sportrovatót, valamint a rádióműsört. Akik most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet november hóban rendezünk. A nyertes utalványt kap, mellyel november hónapban bármikor három napon át teljesen ingyen lakhatik Budapesten a Park szállóban. Hogy a sorsolást csak olyanok között ejtsük meg, akik tényleg szándékoznak Budapestre utazni, kérjük ugy-temesvári, mint vidéki előfizetőinket, hogy címüket jelentsék be azzal, hogy a sorsolásban részt kívánnak venni.

Ne hanyagolja el szemelt Szemüvegek, optikai cikkek nagy választékban

FRANZ TEJNOR & Co. Temesv. II, Kossuth-tér

— **A rovott multu fegyenc kitalálta a legújabb sportot, amely újból a börtönbe vitte.** Budapesten **Gallai Sándor** rovottmultu fiatalember, aki néhányhét előtt töltötte ki csalásért két évi büntetését, elhatározta, hogy ezentul a sportból fog megélni. Bokszmesternek adta ki magát és kaució alkalmasítottakat fogadott föl, akikkel elhítette, hogy a vidék különböző városaiban a leghiresebb európai bokszolók részvételével bokszversenyeket fog rendezni. A kaucióra, mondotta, azért van szükség, mert a mérkőzéseken befolyó pénzt az alkalmazottaknak kell kezelni. A kaució alkalmasítottakat szétküldötte a különböző városokba, hogy ott készítsék elő a mérkőzéseket. A kitűzött időben azonban hiába várta **Gallait** és a bokszolókat, senki nem mutatkozott. Minthogy távirataikra sem kaptak választ, Budapestre utaztak, ahol megtudták, hogy **Gallai** elsikkasztotta kaucióikat, mert így akart a sportból megélni. **Gallai Sándort** kártörtöttatták.

Felfokozott izgalommal

és hatalmas harcikedvvel folyik a szépségverseny szavazása. Azok a lelköltek, akik eddig a lista közepén helyezkedtek el, gyors iramban törnek a listavezetők felé. A szavazás közzélejárásával a szavazatok ismét nagy tömegben érkeznek a kiadóhivatalba és ennek megfelelően a listán is a pontok nagy változások vannak. A szavazatok mai állása a következő:

Weszely Ibolyka	4086 szavazat
Jivan Szilvia	2354 "
Biró Ilonka	1909 "
Marx Paula	1855 "
Benda Anci	1643 "
Sinka Nusi	1541 "
Lukász Zsuzsi	1449 "
Horváth Böske	1205 "
Oláh Baby	1183 "
Illy Rózsika	1133 "
Schór Ilus	1064 "
Demkó Mariska	1051 "
Forka Rózi	1018 "
Zura Micike	939 "
Altmann Paula	882 "
Tamme Rózsika	822 "
Szakranszky Ella	800 "
Szollár Aranka	787 "
Czuczor Böske	630 "
Klein Edith	611 "
Braun Ilus	575 "
Almásy Vera	510 "
Ferencsics Mária	438 "
Szálgyi Stefi	428 "
Aschenbrenner Mici	419 "
Kartye Mariska	358 "
Thernesz Ella	338 "
Halof Kató	275 "
Angyal Irén	265 "
Boskovitz Olga	228 "
Gönczi Elza	206 "
Schlesinger Kató	201 "
Damjanov Ilus	200 "
Redlich Irén	190 "
Müller Baba	179 "
Demeter Emmi	160 "
Habschied Rózsika	152 "
Varga Rózi	123 "
Kartye Ilus	119 "
Wrelyánszky Johanna	107 "
Veder Aranka	87 "
Birsák Ilus	77 "
Weszely Almuci	72 "
Udvardy Anna	67 "
Haranek Magda	61 "
Weisz Frida	45 "
Németh Böske	41 "
Ordósy Rózsika	41 "
Heim Józefin	39 "
Berohn Nusi	34 "
Szakács Mariska	33 "
Baek Kató	19 "
Altianka Paula	17 "
Asser Emmi	17 "
Cseh Juci	15 "

A Déli Hírlap szépségversenye

Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

A

Banca de Credit Roman

Jenőherceg-tér 3. szám alatti épületében modern új 2-3 szobás irodahelyiségek november 1-től kiadók.

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egyseges III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI GÓZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
KLEIN GYULA

ÜGYNÖKSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Hékek: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinic Golescu 41 bis. Coruluti, Str. Reg. Ferdinand 57. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat. Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvoanat Hamburgig.

Színház

Magyar társulat Buziáson. Jód y Károly, a temesvári színtársulat volt énekes bonvivánja, Bukarestben színházi engedélyt kapott és október huszadikán már meg is kezdte az előadásokat. Társulatával Buziáson, a Posta-szálló termében játszik szép siker mellett. Jód y Károly agilis társulatának tagjai a következők: Tóth Lea, Lantos Illá, Szentesi Eta, Honthi Piri Tóth Bőke, Molnár Sándi, Antal Lajos, Szabadkai Miklós, Kiss Elemér, Román László, Berkes Mihály, Árvay János és Szabó Eszti karmester. társulat a Bánság összes kisebb helyeit keresi fel, ahol más magyar társulat nem játszik.

Sport

Megválasztották a futballkerület új vezetőségét. A futballkerület most tartotta közgyűlését, amelyen az új vezetőséget választották meg. Az új vezetőség a következő: elnök Farcasanu biró. Tagok Meixler Lajos, Drechsler Géza, Weisz Imre és Incu Traján, Póttagok Nebel Rezső, Schneider és Kürthy. Ellenőrök Holländer Antal, Harsányi Károly és Kaufmann. Póttagok Frustiyk és Golub. A választásokat a liga képviselőjében Jug a Liviusz vezette és azokat rendszerben levőknek találta. Az ifjúsági ügyek vezetését Nebel Rezső intézi.

A nyugati liga ma, szerdán este hét órakor Jug a dr. ügyvédi irodájában ülést tart, melyre összes tagjait meghívja.

Rádió

Szerda. (Október 22.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Hangverseny Molnár Alice (hegedű) és Falvy Margit (ének) közreműködésével. 5 óra 30: A fővárosi zenekar hangversenye. 7 óra 15: Kuruc dalokat énekel Vencel Béla operaénekes Lugossy István tárogatóművész és az operazenekar kísérete mellett. 8 óra: Liszt-est, utána Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 3 óra 20: Szórakoztató zene. 7 óra 35: Könnyű zene. 9 óra: Die Hochzeit című szindarab előadása, utána a Silving és Geisler zenekar hangversenye. Breslau. 8 óra 30: Revü 1928-tól 1930-ig. 10 óra 35: Szimfonikus hangverseny. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Nemzeti dalok. 5 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 30: Kamarazene. 9 óra 30: Énekhangverseny. 10 óra 15: Tamburazenekar hangversenye. Bukarest. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 45: Énekhangverseny. 9 óra 15: Könnyű zene. Kattowitz. 8 óra 30: Szólóhangverseny. 9 óra 35: Hangverseny. 10 óra 15: Gramofonzene. Morva-Ostrau. 7 óra: Népdalok. 7 óra 20: Operaelőadás. München. 8 óra: Katonazene. 9 óra 10: Uzarski Der Fall Lola Rodriguez című szindarabjának előadása. 10 óra 45: Szórakoztató és tánczene. Milánó. 8 óra 30: Operett előadása, utána jazz-band. Prága. 7 óra 20: Operaelőadás, utána kávéházi zene.

Csütörtök. (Október 23.) Budapest. 9 óra 15: Szent Imre és Szent Gellért ünnepség közvetítése Sze-

gedről. 12 óra: Gramofonzene. 5 óra 40: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Dohnányi Tenor című vígoperájának előadása, utána Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 7 óra 35: Strauss Oszkár Venus im Grünen című operettjének előadása. 9 óra 50: Kamarazene. Breslau. 8 óra 30: Wagner-est. 10 óra 30: Szórakoztató és tánczene. Belgrád. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra 30: Zene. 5 óra 30: Hangverseny. 8 óra 30: Jugoszláv dalok. 9 óra: Részletek Beethoven műveiből. 10 óra 15: Gramofonzene. Bukarest. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfo-

nikus hangverseny. 8 óra 45: Rosca operaénekes hangversenye. 9 óra 45: Kamarazene. Langenberg. 8 óra: Szórakoztató zene, utána jazz-band. Morva-Ostrau. 7 óra 50: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 20: Orgonahangverseny. München. 8 óra: Hangverseny. 9 óra 45: Dalok fuvolakísérettel. Milánó. 7 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. Utána jazz-band. Róma. 8 óra 35: Massenet Aschenbrödel című operájának előadása, utána tánczene. Prága. 7 óra 20: Marák Ottó énekművész hangversenye. 7 óra 50: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 20: Orgonahangverseny.

Közgazdaság

Lehetetlen követeléseket támasztanak egyes telektulajdonosok a básiási vágány kisajátítási tárgyalásainál

A városból kikerülő básiási vágány új pályája részére szükséges területek kisajátítása az első helyszíni tárgyalási napon simán indult meg és kilátás volt arra, hogy a legtöbb tulajdonossal, akinek telkére szükség van, lehetséges lesz a békés megegyezés a megváltási árra vonatkozólag. A tárgyalás folytatása azonban azt mutatja, hogy a megállapodás csak a legritkább esetben lesz sima, mert egyes telektulajdonosok ki akarják a helyzetet használni és mértéktelen követelésekkel lépnek föl. A tárgyalás tegnap Szabadfalu község primári hivatalában volt és azon a vasut részéről ismét S a n d r e a Jenő, V á r a l j a y dr. és S z e l e s mérnök, a város képviselőjében pedig C i m p o n e r i u Virgil dr. ügyész és H o r s e a főmérnök jelentek meg. Számos telektulajdonos ügyvéd kíséretében jelent meg, sőt akadt olyan is, aki maga meg sem jelent a tárgyaláson, hanem ügyvédjét külte el maga helyett. Hogy milyen mértéktelen

követeléseket támasztanak egyesek, arra példa az, hogy egy aszszony, akinek kicsi házikója van a kiszemelt pálya közvetlen közelében, egy millió leí megváltási árat kért. Mások, akiktől földet akarnak a vasutépítés céljára megvásárolni, ezer-ezerötszáz leí követelnek négyszög méterenkint. A helyszíni tárgyaláson ezekről a követelésekről jegyzőkönyvet vesznek föl. Békés megegyezés igen kevés birtokossal lesz így lehetséges. Ez azonban nem fogja a vasutépítési munkálatok megkezdését hátráltatni. A város és a vasut a kisajátítási ügyet a bíróság elé viszik. Ettől az eljárástól függetlenül a törvény lehetőséget nyújt arra, hogy a munka megkezdhető legyen. A telektulajdonosok így kénytelenek lesznek évekig elvárni, amíg a kisajátítási kérdésben végleges bírói ítélet lesz és akkor kénytelenek lesznek megelégedni a hivatalosan megállapítandó megváltási árral.

Véget ért a bukaresti agrárkonferencia. Bukaresti jelentés szerint a nemzetközi agrárkonferencia tegnap záróülést tartott, amikor is felolvasták a hozott határozatokat. Megbízták a permanens bizottságot, tanulmányozza ama államok ellen hozandó kivételes intézkedéseket, amelyek megszüntető rendelkezéseket tettek a konferencián résztvevő államokba való agrárbevitellel szemben. C a m a r a s e s e u, a kongresszus elnöke, végül köszönetet mondott a megjelent delegátusoknak munkájukért. M a d g e a r u miniszter hangsúlyozta, hogy a kongresszus jó munkát végzett. A külföldi delegátusok még az est folyamán elutaztak.

A Szalontai Népbank kényszer-egyezsége. Annak idején megírtuk, hogy a Szalontai Népbank kényszer-egyezséget kért. A bank aktívája kellenő, passzívája pedig tíz millió leí tesz ki. A hitelezők tegnap szavaztak arról, hogy hozzájáruljanak-e a kényszer-egyezséghez, vagy sem. H a d h á z y Kálmán dr. és L á z á r L i v i u s z, akiknek követelése az összes követelésnek harmincöt százalékát teszi ki, a kényszer-egyezség ellen szavaztak és így előrelátható, hogy a bíróság a törvény értelmében a kényszer-egyezségi ajánlatot elutasítja.

A város köteles a kövezetvámot leszállítani. Megírtuk annak idején, hogy a temesvári kereskedők és gyár-iparosok állást foglaltak a város által megállapított új kövezetvám ellen. A bukaresti legfelső revíziós bizottság most úgy döntött, hogy a város köteles az új kövezetvámot leszállítani. Ez a döntés bizonyára megelégedést kelt a gazdasági körökben, amelyek a magas kövezetvám igen süjtött.

Devizák árfolyama. Zürichben a leí 306.98, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.35, hollandi forint 68, dinár 2.98, francia frank 6.615, olasz lira 8.825, cseh korona 5, német márka 40.08, osztrák schilling 23.77, magyar pengő 29.38, belga frank 23.48, svájci frank 31.72.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Október 21.) Leszámitolóbank 86, Kereskedelmi Bank 102, Angol-Magyar Bank 73, Pesti Hazai 171, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 65.3, Salgó 35.2, Általános Készén 473.5, Spodium 115, Szakra —, Magyar cukor 86.9, Déleukör 92, Nóva 25.8, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Próhirdetések

Egy szó ára három leí, vastagabb betűvel öt leí, legkisebbi próhirdetés harminc leí.

Az este hat óráig beérkező próhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött próhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb próhirdetés ára harminchat leí.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbevezető elküldése költséggel jár.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetést ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepe az állasközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állasközvetítő hirdetés ára tíz szög tizenöt leí.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott irásbeli ajánlatot kell beküldeni.

A Gyár városban: Kardos-traffic, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarkok. Török József reklám és hirdetés vállalat, Kossuth-tér 3. I. em. 3.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Hírnap részére: March-traffic, Küttel-tér 1.

Alkalmazás

Főzni tudó székely mindenestlányt jó bizonyítványokkal azonnalra keresek. Cim a kiadóban. (1314)

Házmestert keresek november elsejére, aki házikertemet részben megmunkálja és fizetésért tejet kocsimmal kihord. Ugyanott botospán is felvétetik. Schlesinger Dezső, Timisoara IV., Arany János u. 4. (2936)

Állást keres

Intézői vagy ispáni, vagy ehhez hasonló állást keres 30 éves nős ember, magyar és román nyelvet bírja. Cimeket „Szorgalom” jelíggé a kiadóba kérek (2911)

Magyar, német, román nyelvet bíró, négy évi irodai gyakorlattal rendelkező, gépirásban jártas irodakisasszony állást keres, Cimeket „Pontos és megbízható munkaerő” jelíggé a kiadóba kérek. (2922)

Házvezetőnő szorgalmas, megbízható, vidékre állást keres. Cimeket „megbízható” jelíggé a kiadóba kérek. (2878)

Főzni tudó fiatal, komoly, szerény igényű asszony háztartáshoz vagy gyermek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban. (2929)

Adás-vétel

Veszek használt postabélyegeket minden mennyiségben. Szécsi Philatelia bélyegkereskedés, Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 2, a Máriával szemben. (1925)

Két finom antik szekrény nagyon jó állapotban, jutányosan eladó. Cim: Mühle Vilmos-u. 11. sz. földszint 3. sz. Megtekinthető d. u. 6 óráig. (1236)

Apróhirdetések

Összecsukható vaságy
ruganyos matrac kidolgozással igen jó állapotban eladó. Cim: Batthyány-utca 9, földszint jobbra. Délelőtt 9—12-ig. (3694)

Fiat teherautó
és egy Perltractor, olcsón eladó. Perlmutter III., Hunyady-ut 46.

Hosszu kocsi
báránnyal bélelt használt, férfikalap és cilinderek eladók. Érdeklődni délután 2—4-ig. I., Hitelbank II. em. ajtó 4. (2873)

Kótták
Mendelsohn, Schubert, Mozart Beethoven négykezesek, valamint egész operák, jutányosan eladók. Érdeklődni 2—5-ig. I., Hitelbank II. em. ajtó 4. (2875)

Gyümölcsfák
finom, garantált fajták olcsón kaphatók
Weisz Hugó & Társánál
Timisoara, Bul. Carol 45 (48)
Telefon 98

Házhely
226 □-öl Rónac és Mehala között eladó. Érdeklődni Dan Salamon IV., Str. P. Bercianu 3. (2942)

Kályha
finom kivitelben, (emaillirozott) átköltözés miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (1967)

Fiatl majom
eladó. IV., Csillag-u. régi szám 6, uj 9. (2943)

Régi pékség
jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (2944)

Lakás
Egy szoba-konyha
lakás kiadó. Erzsébetváros, Király-utca 68. (2934)

Szuterén lakás
uj családi házbán azonnalra kiadó. III. ker., Str. P. Vasici 3. (Kaszálósor). (2930)

Kiadó
májusra 3, esetleg 4 szobás modern lakás. Erzsébetváros. Hattyu-u. 6. Ugyanott 60 hold föld eladó (2931)

Butorozott
udvari szoba kiadó. I., Jenőherceg-u. 14, II. em. (2941)

Különléte

Olcsó cipőtalpalás
Férfi cipőtalpalás 95—100 lei, sarkok javítás 35—40. Női cipőtalpalás 70—80, sarkok javítás 20 lei. Elsőrendű munka, tartós anyag. Levelezőlap hívásra munkáért házhoz jövök. Özv. Bősze Emilné, Bega-balsor és Bem-utca sarok. (2863)

Nagy raktár modern cserépkályhákban, kandallókban és lakarkéztűzhelyekben.
Minden színben és kivitelben, elsőrendű anyagból, bámulatos olcsó áron az 1893. évben alapított cserépkályhagyártó cégnél,
PLESZ JÁNOS FIAT
Mehala, Str. Olteni 18
(Wlassits-utca, új gyár a sarkon túl, Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhaátrakások és javítások pontosan és gyorsan eszközöltemek.

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE

A SZIVEK GYŐZELME

IRTA: **BERKÓ KÁROLY**

19. folytatás

A bíróság előtt is hangoztatta, hogy az nem volt az övé, hanem csak olvasásra kapta és az volt a célja, hogy embereinek az iratban foglalt eszmék lehetetlenségét bizonyítsa. Mivel azonban nem akarta megnevezni azt a favágót, akitől a röpiratot kapta, nem igen akarták állítását elhinni. Azonkívül terhére rótták a bíróság azt is, hogy letartóztatásakor ellenállást fejtett ki. Mindazonáltal a bíróság méltányolta közismert jó magaviseletét és mindössze kicsiny fogházbüntetést mért ki rá és a vizsgálati fogsággal azt is kitöltötték vette.

Hanem ez az aránylag enyhé ítélet mégsem hozta meg Füzes számára az áhitott szabadságot.

A büntetés másik része volt ugyanis az, hogy lé kellett szolgálnia föltételesen elengedett katonai idejét. A katonaságtól ugyanis részben Alajos atya, részben pedig Zimszky gróf közbenjárása folytán szabadult meg. Most aztán, hogy akaratán kívül bele-sodródott ebbe a bajba és büntetett előéletű egyén lett, visszavonták a fölmentését.

Még azt sem engedték meg neki, hogy akár félóra is visszamenjen a faluba. Csendőrrrel az ország másik részén állomásozó ezredéhez kísértették, mint valami katonaszökevényt és ott azonnal beöltöztették katonának.

Erzsikét, akit nagyon lesújtott az a tudat, hogy most évekig kell várnia, amíg Imre a katonaságtól megszabadul, egy napon nagy megdöbbenés remegtette meg.

Ijedten ébredt tudatára annak, hogy az a pár napos boldogság, amelyet lehetővé tett számára az, hogy Alajos atya megeskette őt Imrével, nem maradt következmények nélkül. A szive alatt új élet ébredését érezte. Más fiatal anyára erre a fölfedezésre vidám szokott lenni, Erzsike ellenben sirásra fakadt.

Tisztában volt vele, hogy ebben a kicsi faluban emiatt megbélyegzik és a falu csufjának fogják nevezni. Hiszen, igaz, Isten előtt a gyermeke törvényes, mert hitese felesége lett titokban Imrének, azonban erről az egész faluban nem tudott senki és nem is árulhatta el a dolgot, mert azzal nagy kellemetlenséget okozott volna az ősz papnak, aki összeadta őket, mielőtt még polgári házasságot kötöttek volna. Persze, amikor ezt a házasságot megkötötték, akkor sem a fiatalok, sem pedig a pap nem gondoltak arra, hogy ennek ilyen gyorsan lesz meg ez a következménye.

Hosszas töprengés után arra határozta el magát Erzsike, hogy titkát fölfedi Alajos pap előtt. Tanácsot akart kérni az aggastyántól, aki nemcsak pap volt, hanem nevelő apja is férjének és így neki is apjává lett, aki iránt határtalan bizalommal viseltetett mindenkor. Azonban arra már nem kerülhetett a sor, hogy Alajos atya tanácsot adhasson neki és meghallgassa a keservét.

Amikor a plébániára ért, az öreg

papot holtan találta.

Szívzélhűdés ölte meg hirtelen. Erzsike kétségbeesetten, reszkető lábakkal indult hazafelé.

Lelki hangulatának komorságát még fokozta az a körülmény, hogy Imre távozása óta még egyetlen egyszer sem adott hírt magáról. Sem a fogházból nem irt neki, sem pedig a katonaságtól. Egyik hét mult el a másik után, egyik hónap repült el a másik után, azonban a posta sohasem hozott levelet Erzsikének. Napról-napra várta ezt a levelet és ha nem kapta meg az egyiket, biztosra vette, hogy másnap mégis megkapja. Am ez a reménysege is szétfoslott és a levél csak nem érkezett meg Imrétől.

Mindehhez járult az, hogy Gábor komornyik újból üldözni kezdte udvarlásával. Mindenféle ürügy alatt bejött a nagynénje házába és sötétenkedett Erzsike körül. Erzsikének azonban nemcsak a szolgálival, hanem annak urával szemben is kellett ellenállást kifejteni. Zimszky Kálmán gróf most már abban a biztos tudatban volt, hogy a távollevő Füzes Imre nem jelenthet a számára vetélytársat. Azért újból közeledett Erzsike felé. Előbb mindennemű ürüggyel a kastélyba hívatta és ajánlatával ostromolta. De amikor látta, hogy ez hiábavaló és a jó szóval, a mázos-mézes hizelkedéssel nem ér célt, akkor erőszakoskodni kezdett Erzsikével. Csak nagynehezen sikerült ennek kiszabadulni a gróf karjaiból. Ennek az volt a következménye, hogy ezen-tul semmiféle hívásra nem ment el többé a kastélyba.

A gróf erre azt a módját találta meg a közeledésnek, hogy keresztül lovagolt a falun. Moráné háza előtt rendszerint megállott és azzal az ürüggyel, hogy megszemjajzott, bekopogtatott az ablakon és egy pohár vizet kért Erzsikétől. Ilyenkor rendszerint beszélgetésbe próbált elegyedni vele, azonban az mindig csak fukarul válaszolt. Mindez a gróftól nem kedvetlenítette el. Erzsike viselkedését annak tulajdonította, hogy még mindig busul Füzes Imre után, de remélte, hogy idővel majd megpuhul.

Nem egyszer támadt föl Erzsike lelkében az a gondolat, hogy öngyilkosságot követ el. De aztán megborzadt, amikor arra gondolt, hogy a saját életével együtt egy még keletkezőfélben levő életet is elpusztítana. Vallásos nő is volt és azért mégis csak lemondott az öngyilkosságról. Meg aztán fiatal is volt még. Fiatal lénye az életet követelte a maga számára. A fiatal-ság tartotta ébren benne a reményt, hogy egyszer mégis csak megváltozik szomorú sorsa és eljön számára még a vigság ideje is. És tovább várt, várta naponta a levelet Imrétől, amely sehogysem akart megérkezni. Nagy nyugtalanság fogta el. És önkéntelenül olykor már az a gondolat is fölvetődött benne, hogy Imre hűtlen lett hozzá. Azonban ezt a szörnyű gondolatot elhessegette magától. Hiszen tudta, hogy Imre milyen nagyon, milyen forrón szeretete őt

és nem tudta volna föltételezni, hogy ez az izzó szerelem olyan hamar kihűlt volna.

A leveleket hiába várta. Sejtelve sem volt arról, hogy Gábor komornyik mindjárt Füzes Imre elhurcolása után fölkeres a nagynénjét és annak a gró megbizásából pénzt adott azzal parancssal, hogy az Erzsike címre érkező leveleket ne adja át, hanem tétje széjjel azokat. Az öreg asszony, akinek kapóra jött pénz, amelyért italt vehetett magának, engedelmes eszköze lett ennek a csunya összeesküvésnek, amelyet két fiatal szív boldogság ellen szöttek.

Szegény Erzsike nem tudta elképzelni, hogy miért nem kap levelet

Bizalma azonban ennek ellenére sem rendült meg Imrében és végre is arra az elgondolásra jutott, hogy ennek bizonyára fontos oka van arra, hogy ne küldjön neki levelet.

Az idő mulásával azonban elkezdte vetkezett egy nap, amikor már nem tudta nagynénje előtt eltitkolni, hogy anyaságnak néz eléje.

Átkozódás, szitkozódás tört ki az öregasszonynak az ajkán. Gyá-lázatnak, szégyennek nevezte Erzsike állapotát. És a szomorú Erzsikének szótlanul kellett eltűrnie a szitkokat, amelyekkel nagynénje elhalmozta. Hiszen mit is válaszolhatott volna?

Arra sem gondolhatott, hogy megmondja a nagynénjének és esetleg másoknak is, hogy semmi joguk nincsen a gunyolódásra, mert hiszen Isten előtt hitese felesége Füzes Imrének és így senki nek nincsen joga követ vetni rá amiért ennek a frigynek gyümölcse ígérkezik. De hát ezt tenni nem lehetett és nem is volt szabad. Hiszen Imrével együtt titoktartás fogadtak az ősz papnak. Azonkívül el sem hinnék neki az emberek, hogy Alajos atya tényleg megeskette őket a megelőző polgári házasság és minden kihirdetés nélkül. Bizonyítani sehogysem tudná az igazát és az emberek legfeljebb azzal vádolnák még mindennek a tetejébe, hogy halála után rágal-mazza az öreg papot.

Azért tehát inkább hallgatott. Már nem mert az emberek előtt mutatkozni és csak késő este járt ki a házból, hogy egy kicsit a levegőn mozogjon.

Aztán elkövetkezett a nap, amikor életet adott egy ifju lénynek. A szegény csecsemő azonban nem maradt életben. Jobb is volt számára visszatérni az égbe és Isten trónja előtt angyalként szolgálni, mert az életben nem sok öröm várakozott rája.

Néhány héttel később történt aztán, hogy Szabó Erzsike egy vasárnap délután egyedül ült odahaza elmerengve. Ismét azon gondolkodott, hogy mi lehet az oka annak, hogy Füzes Imre semmi életjelt nem ad magáról.

Az ajtón kopogtak és a következő pillanatban Gábor komornyik lépett a szobába. A galambszívű Erzsike ezt az embert utálta és mérhetetlenül gyűlölte, mert érezte, hogy ennek a gonosz tekintetű embernek része van abban, hogy Imrét elhurcolták mellőle. Éppen azért első szándéka az volt, hogy elhagyja a szobát, azonban Gábor eléje állott és nem engedte ki.

(Folyt. köv.)